



For andet år i træk vil virksomhederne investere mindre i forskning og udvikling

Efter to års politisk usikkerhed og tovtrækkeri om muligheden for et forhøjet fradrag forventer virksomhederne for andet år i træk at investere mindre i forskning og udvikling (FoU), viser en ny analyse fra Dansk Industri.

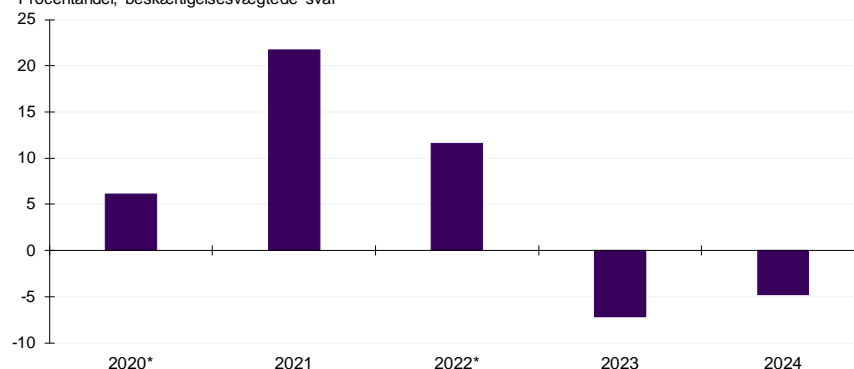
For andet år i træk melder virksomhederne om lavere investeringer i FoU

For andet i år træk forventer en overvægt af danske virksomheder at investere mindre i FoU end året før. Det viser en ny rundspørge blandt DI's medlemmer. Den politiske usikkerhed og uvisheden om, hvorvidt der etableres et permanent forhøjet fradrag for virksom-

For andet år i træk falder virksomhedernes lyst til at investere i FoU

Andel af virksomheder, der forventer at investere mere i FoU samt patenter fratrukket andelen af virksomheder der forventer at investere mindre i et nyt år i forhold til året før

Procentandel, beskæftigelsesvægtede svar



Anm.: *Virksomhedernes investeringsforventninger i 2020 og 2022 ift. året før er målt i september 2020 og juni 2022, da de oprindelige svar i disse år blev indsamlet umiddelbart før coronakrisen ramte Danmark og krigen i Ukraine blev indledt. Virksomheder, som har svaret ved ikke på spørgsmålet eller angiver, at investeringer i forskning og udvikling (FoU) ikke er relevante for virksomheden, er udeladt.
Kilde: DI's Virksomhedspanel.

Usikkerhed er gift for virksomhedernes investeringsplaner som typisk planlægges flere år i forvejen

hedernes FoU ser dermed ud til igen i år at lægge en alvorlig dæmper på virksomhedernes forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Allerede under den tidligere regering blev det lovet, at det forhøjede fradrag på FoU på 130 procent – som udløb ved udgangen af 2022 – ville blive forlænget, men finansieringen kom ikke på plads før valget. Ligeledes har den nuværende regering annonceret, at den vil indføre et permanent forhøjet fradrag for danske virksomheders udgifter til FoU, uden at det dog endnu har manifesteret sig i en politisk aftale. Usikkerheden og den lange ventetid stiller virksomhederne i en vanskelig situation, da de ofte planlægger deres forsknings- og udviklingsaktiviteter flere år ud i fremtiden.

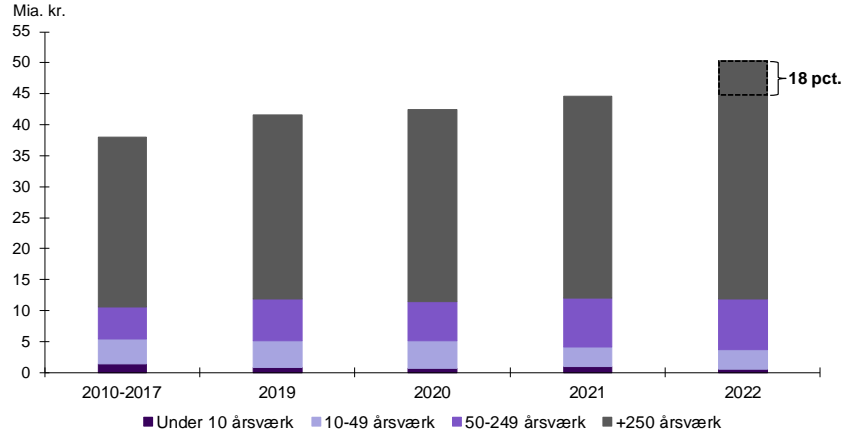
Det er særligt de store virksomheder, der forventer at skrue ned for deres FoU.¹ Det er ikke muligt at sætte kroner og øre på, hvor meget de store virksomheder forventer at reducere deres investeringer, men set i lyset af, at de står for cirka tre fjerdedele af de samlede forsknings- og udviklingsaktiviteter – som i 2022 udgjorde over 50 mia. kr.² – må der forventes at være tale om et ganske betydeligt beløb. I den forbindelse er det i øvrigt værd at bemærke, at de helt store virksomheders investeringer i FoU steg med hele 18 procent i 2022, hvilket kan indikere en vis fremrykning af investeringerne inden det forhøjede FoU-fradrag udløb ved udgangen af året.

¹ I DI's Virksomhedspanel er der en overvægt på godt 7 pct. af de store virksomheder, der regner med at investere mindre i FoU i 2024, end de gjorde sidste år. For virksomheder med færre end 100 ansatte, er der en lille overvægt på knap 3 procent, der vil øge investeringerne i 2024.

² Danmarks Statistiks opgørelsen af erhvervslivets udgifter til egen forskning og udvikling løber kun frem til og med 2022.

De helt store virksomheders FoU-investeringer steg kraftigt i 2022

Erhvervslivets udgifter til egen FoU fordelt på virksomhedsstørrelse, løbende priser



Anm.: Danmarks Statistiks data for erhvervslivets udgifter til egen forskning og udvikling løber frem til og med 2022. Data er ikke opgjort på virksomhedsstørrelse i 2018 på grund af stor datausikkerhed i dette år.
Kilde: Danmarks Statistik og DI.

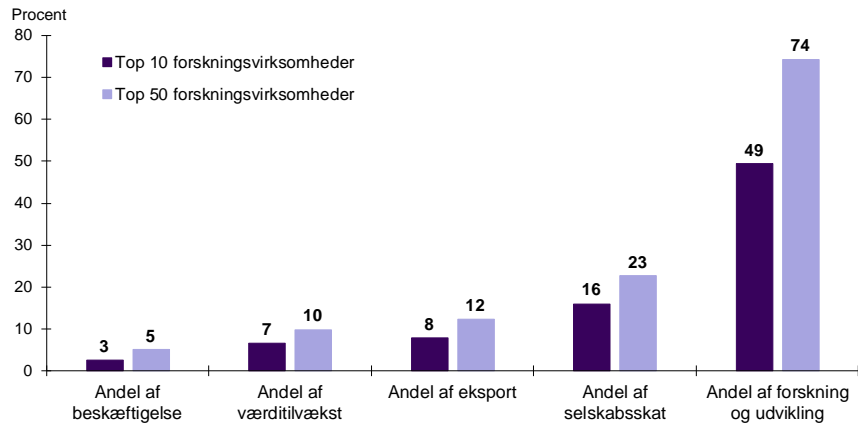
Store gevinster forbundet med FoU-investeringer for både virksomhederne og samfundet

Virksomhedernes tilbageholdenhed bør vække bekymring blandt landets politikere, da der er store økonomiske gevinster forbundet med investeringer i FoU både for virksomhederne selv og for samfundet som helhed. Eksempelvis står de 10 mest forskningsaktive virksomheder i Danmark alene for ca. 7 procent af Danmarks samlede værditilvækst, ca. 8 procent af eksportindtægterne og næsten en sjettedel af de samlede selskabsskattebetalinger.³ FoU-aktive virksomheder er derfor en vigtig vækstmotor for Danmark.

³ En tidligere DI-analyse viser, at et løft i virksomhedernes samlede FoU-investeringer skønnes at øge deres værditilvækst med ca. 530 mio. kr. årligt. Se DI's analyse (2021): "Stort vækstpotentiale i mere privat forskning og udvikling".

Forskningsintensive virksomheder fylder meget i økonomien

FoU-aktive virksomheders andele af beskæftigelse, værditilvækst, eksport, selskabsskat og FoU, 2021



Anm.: Figuren baseres på virksomheder med mindst 10 fuldtidsansatte i de private ikke-finansielle byerhverv.
Kilde: Regnskabsstatistik og firmastatistik fra Danmarks Statistik og DI.

På den baggrund er det af afgørende betydning, at de politiske løfter om at indføre et permanent fradrag på 130 procent på virksomhedernes FoU indfries hurtigst muligt. Dette vil dels fjerne den nuværende usikkerhed om FoU-draget, som i årevis har præget virksomhederne investeringsbeslutninger, men samtidig også stille Danmark bedre i den internationale konkurrence om at tiltrække og fastholde forskningsaktive virksomheder og deres medarbejdere.

Fakta om analysen

Analysen er baseret på en DI-rundspørge, hvor 547 virksomheder har deltaget. Rundspørgen er foretaget i perioden fra den 5. december til den 14. december 2023. Virksomhederne i rundspørgen repræsenterer tilsammen ca. 56.000 lønmodtagere i Danmark.